

Załącznik nr 8b do Regulaminu Konkursu

**Zagadnienia dla trzech podgrup tematycznych z konspektu stałej ekspozycji do
opracowania w pracy konkursowej jako propozycja przykładowych ekspozycji
zaproponowanych przez Uczestnika konkursu.**

Segment I - Żołnierze Wyklęci

Opis do zagadnienia z głównej grupy tematycznej nr XV, pkt.1, ppkt. 1.5 t.j.:

Organizacje kresowe.

Do tematu tego istnieje niezwykle bogata dokumentacja: fotograficzna, ikonograficzna i fonograficzna (nagranie śpiewanych przez partyzantów piosenek). Odrębnym elementem również niezwykle bogatym jest dokumentacja operacyjna i procesowa Resortu Bezpieczeństwa.

Materiały, archiwalia i eksponaty:

Wileńszczyzna 1943-44

fotografie – 100-120 szt. (sceny rodzajowe, składanie przysięgi, życie codzienne w obozowiskach, fotografie pozowane oddziałów, pogrzeby)

dokumenty – ok. 100 (sprawozdania, raporty, szkice akcji)

pamiętki – (broń, ryngrafy, elementy umundurowania i wyposażenia)

Białostoczczyzna 1945

fotografie – 200-350 (sceny rodzajowe, życie codzienne, fotografie pozowane oddziałów)

dokumenty – 50-100 (raporty organizacyjne, dokumenty z ujawnień przed Komisją Weryfikacyjną AK, dokumenty UB, prywatne notatki żołnierzy)

pamiętki – (orzelki, broń, elementy umundurowania i wyposażenia)

Pomorze 1946

fotografie – 30-45 (sceny rodzajowe, życie codzienne, fotografie pozowane oddziałów, tzw. główki żołnierzy, fotografie UB aresztowanych żołnierzy)

dokumenty – 30-40 organizacyjnych, ok. 3000 dokumentów UB (pokwitowania, zaświadczenia, Dziennik organizacyjny, fałszywe dokumenty legalizacyjne, korespondencja organizacyjna, prywatne notatki żołnierzy, wyroki na konfidentów, legitymacje, donosy konfidentów do UB i inne dokumenty UB)

pamiętki – 50 (broń, elementy umundurowania i wyposażenia, łuski)

Podlasie 1945-1952

fotografie – 40-60 (sceny rodzajowe, życie codzienne, fotografie pozowane oddziałów, tzw. główki żołnierzy, fotografie UB aresztowanych żołnierzy)

dokumenty – ok. 80 organizacyjnych, ok. 5000 dokumentów UB (pokwitowania, zaświadczenia, Dziennik organizacyjny, korespondencja organizacyjna,

Załącznik nr 8b do Regulaminu Konkursu

prywatne notatki żołnierzy, dokumenty legalizacyjne, wyroki na konfidentów, legitymacje, donosy konfidentów do UB i inne dokumenty UB)
pamiątki – ok. 50 (broń, orzełki, elementy umundurowania i wyposażenia, łuski)

Represje i procesy 1946-1953

fotografie – ok. 100 (fotografie więzienne)
dokumenty – ok. 5000 dokumentów UB, (fałszywe dokumenty legalizacyjne żołnierzy, protokoły wykonania kary śmierci, akta z procesów WSR)
pamiątki – nigdy niedoreczona korespondencja do rodzin z więzienia, prasa z epoki zawierająca sprawozdania z procesów

Pamięć

fotografie – ok. 300 fotografii przedstawiające pomniki i tablice upamiętniające żołnierzy, fotografie z ekshumacji, fotografie z rajdów i działań grup rekonstrukcyjnych
dokumenty – dokumenty władz państwowych i samorządowych upamiętniające i wyróżniające żołnierzy
pamiątki – eksponaty odnalezione w miejscach pochówku zamordowanych żołnierzy

Proponuje się, aby materiałem wyjściowym dla prezentacji tego tematu była publikacja Instytutu Pamięci Narodowej: Brygady „Łupaczki” 1943-1952 (Załącznik nr 8c3 do Regulaminu)

Segment II – Więźniowie Polityczni

Opis do zagadnienia z głównej grupy tematycznej nr I, pkt 2 ppkt 2.6 t.j:

Czerwiec'76 protesty robotnicze w Radomiu, Ursusie i Płocku

Dostępna jest bogata dokumentacja SB związana z operacją „Lato 76” (wprowadzenie podwyżek cen) oraz przebiegiem protestów w Płocku, Radomiu i Ursusie.

Materiały, archiwalia i eksponaty:

- kilkanaście map przedstawiających rozlokowanie sił ZOMO – oryginalne mapy SB,
- plany Radomia, Płocka i Ursusa z naniesionymi miejscami walk ulicznych – oryginalne mapy SB,
- bogata dokumentacja fotograficzna wykonywana przez SB podczas demonstracji w Radomiu, Płocku i Ursusie,
- raporty SB o protestach w około 100 zakładach pracy w całej Polsce,
- raporty SB z przebiegu protestów w Radomiu, Ursusie i Płocku (donosy agentury)
- relacje uczestników o represjach (m.in. „ścieżki zdrowia”) – bogata dokumentacja fotograficzna (tzw. główki) aresztowanych uczestników protestów
- pamiątki materialne: pałki, tarcze, hełmy ZOMO (kilkadziesiąt)
- ofiary śmiertelne (ksiądz Roman Kotlarz, Jan Brożyna), fotografii pogrzebu Kotlarza, dokumenty SB dotyczące obu zmarłych.
- publiczne wiece potępiające „warchołów” - fotografie i kroniki filmowe
- procesy poczerwcowe oraz inne represje – dokumenty sądowe, dokumentacja fotograficzna (tzw. główki) aresztowanych,
- akcja pomocy dla represjonowanych robotników, działania w celu uwolnienia osób skazanych za udział (rzekomy udział) w Czerwcu '76 (nie tylko KOR ale również innych środowisk opozycyjnych, w tym Kościoła katolickiego) np. Apel do Rady Państwa PRL 349 rolników z parafii w Zbroszy Dużej, pod przewodnictwem proboszcza ks. Czesława Sadłowskiego z 26 maja 1977.
- wskazane wykorzystania twórczości Jana Krzysztofa Kelusa (np. Ballada o szosie E-7)

Segment III – Bezpieka

Opis do zagadnienia z głównej grupy tematycznej nr III, pkt 1 t.j:

Struktura pionów pomocniczych SB

Do tematu tego istnieje bogata dokumentacja: fotograficzna, ikonograficzna i fonograficzna. Są to oryginalne eksponaty pochodzące z archiwum Instytutu Pamięci Narodowej oraz udostępnione przez służby.

Materiały, archiwalia i eksponaty:

1. Struktura pionów pomocniczych SB

- 1.1. Pion „B” – Obserwacja zewnętrzna
 - 1.1.1. Struktura Biura „B”
 - opis struktury i funkcjonowania Biura „B”
 - 1.1.2. Konspiracja pracy wywiadowczej
 - Oryginalne kamuflaże funkcjonariuszy wywiadowców
 - Fotografie, plany mieszkań konspiracyjnych, garaży konspiracyjnych, instrukcje zasad ich wykorzystania
 - Instrukcje prowadzenia obserwacji wraz z dokumentacją fotograficzną
 - Kamuflaże (sposoby maskowania sprzętu nagrywającego lub fotograficznego)
 - 1.1.3. Zakryte punkty obserwacji
 - Dokumentacja fotograficzna oraz plany obserwacji
 - 1.1.4. Obserwacja dróg
 - Dokumentacja fotograficzna miejsc z których prowadzono obserwację
 - 1.1.5. W obiektywie SB – fotografia operacyjna
 - Fotografie i filmy wykonane z ukrycia
 - Stosowany sprzęt fotograficzny: aparaty i obiektywy, kamuflaże
 - Stosowany sprzęt filmowy: aparaty i obiektywy, kamuflaże
- 1.2. Pion „T” – Technika operacyjna
 - 1.2.1. Struktura Departamentu Techniki
 - opis struktury i funkcjonowania Biura „B”
 - 1.2.2. PP – podsłuch pokojowy
 - Stenogramy z podsłuchów
 - Sprzęt podsłuchowy
 - 1.2.3. PT – podsłuch telefoniczny
 - Stenogramy z podsłuchów
 - Sprzęt podsłuchowy
 - 1.2.4. PB – podsłuch bezprzewodowy

Załącznik nr 8b do Regulaminu Konkursu

- Różne sposoby ukrycia i zasilania mikrofonów: gniazdo elektryczne, gniazdo telefoniczne, radio, suche szczapy drewna, lampa, szkatułka na biżuterię, buty, termos, długopis, laska, album fotograficzny
- 1.2.5. Dokumentacja fotograficzna i filmowa podglądu
 - Sondy optyczne (różne rodzaje)
 - Aparaty fotograficzne
 - Urządzenia pomocnicze (światłomierze)
 - Dokumentacja fotograficzna
- 1.2.6. TP – tajne przeszukanie
 - Różne rodzaje kluczy i ich odciski
 - Szkice rewidowanych mieszkań
 - Schemat łączności podczas prowadzonego przeszukania
 - Dokumentacja fotograficzna przeszukania
 - Wykorzystywany sprzęt fotograficzny
- 1.2.7. Inwigilacja w hotelach
 - Podłuch pokoi hotelowych
 - PDF pokoi hotelowych
- 1.3. Pion „W” – Kontrola korespondencji
 - 1.3.1. Struktura Biura „W”
 - 1.3.2. Punkty „W”
 - 1.3.3. Technika perlustracji
 - 1.3.4. Listy pod nadzorem